

Plan van aanpak

Toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen - de essentiële functies in Gelderland

NAAR AANLEIDING VAN 'REGIORAPPORT VERVOLGTOEZICHT KWETSBARE KINDEREN
ONVOLDOENDE BESCHERMD'

SAMENWERKENDE GELDERSE JEUGDHULP REGIO'S

VERSIE 1.0

1. INLEIDING

In juli 2021 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) het rapport 'Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'¹ gepubliceerd waarin de inspectie verslag doet van het toezicht dat zij heeft gehouden op de zorg voor jeugdigen die vallen onder jeugdbescherming of jeugdreclassering. Dit toezicht komt voort uit de rapporten uit 2019 met als titel 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'² en 'Jeugdbeschermingsketen in gevaar'³. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid hebben in oktober 2020 aan alle accounthoudende regio's een termijn van vier maanden gesteld om te zorgen dat elke jeugdige met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp ontvangt. De inspecties hebben in maart 2021 een praktijktoets uitgevoerd om te toetsen of aan deze norm is voldaan. De inspecties stellen vast dat de regio Gelderland niet aan de norm voldoet. De doorbraakaanpak in de regio heeft nog onvoldoende tot het gewenste resultaat geleid. In het meest recente rapport roept de IGJ de Jeugdhulpregio's in Gelderland op om binnen 3 maanden een plan van aanpak te maken dat leidt tot een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen en integrale maatwerkoplossingen, waaronder jeugd-GGZ en specialistische 24-uurszorg (de zogenaamde essentiële functies).

Hoewel Gelderland een breed hulpaanbod heeft, ontbreekt het volgens de inspectie aan een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugd-GGZ en aan een kwalitatief en kwantitatief aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een zeer complexe hulpvraag. Dit betreft vooral specialistische hulp voor geestelijke gezondheid en gespecialiseerde gezinshuizen/verblijf.

'Inzetten van hulp lukt meestal goed, behalve voor hele specialistische zorg, forensische ggz en 18 plus zorg. Vooral in de forensische GGZ is weinig hulp beschikbaar. Ik heb nu ook een jongen in mijn caseload die in januari is gestart maar die negen maanden op een wachtlijst heeft gestaan. Bij hem is het uiteindelijk wel goed gegaan omdat hij ook een behandeling voor zijn verslaving moest en dat hebben we uiteindelijk eerst ingezet.

Voor bijvoorbeeld Jeugdfact is er ook een wachtlijst van drie maanden ongeveer.

Het valt mee hoe vaak het in de caseload voorkomt, maar het gaat om ingewikkelde casussen. Ook persoonlijkheidsonderzoeken laten lang op zich wachten. Als hulp niet op tijd start, of je kan niet op tijd diagnostiek inzetten stuit je op het probleem dat daardoor problemen verergeren. Dat is echt zonde.

(Jeugdbeschermer Centraal Gelderland.)

Bron: Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

In dit plan van aanpak schetsen de 7 samenwerkende Jeugdhulpregio's, met input van en afstemming met ervaringsdeskundigen, aanbieders en GI's, welke acties inmiddels zijn uitgezet en welke aanvullend in gang worden gezet om een toereikend aanbod voor de meest complexe hulpvragen versneld te bereiken. Het betreft enerzijds acties die op korte termijn een directe bijdrage leveren aan een toereikend aanbod en anderzijds acties die indirect en vaker op wat langere termijn bijdragen. De acties die in dit plan van aanpak zijn uitgewerkt, richten zich niet enkel op jeugdigen die een beschermingsmaatregel hebben, maar op alle jeugdigen in Gelderland met een complexe hulpvraag. Passend bij de Gelderse ambitie moet er tijdig passende hulp wordt geboden en waar mogelijk worden voorkomen dat jongeren uit huis geplaatst worden. Alleen waar uithuisplaatsing niet voorkomen kan worden, bijvoorbeeld omdat de veiligheid van de jeugdige ernstig in het geding (is of thuis geen optie meer is, moeten er specialistische gezinshuizen⁴, verblijfsvoorzieningen en crisisbedden GGZ beschikbaar zijn. Bij alle mogelijke oplossingen die worden aangedragen zijn we er ons zeer van bewust dat passende

¹ Jeugdbeschermingsregio Gelderland, Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Utrecht, juli 2021

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/11/07/kwetsbare-kinderen-onvoldoende-beschermd>

³ <https://www.inspectie-jenv.nl/Publicaties/publicaties/2019/11/08/signalement-jeugdbeschermingsketen-in-gevaar>

⁴ Dat betekent dat er voldoende gezinshuizen nodig zijn die deze complexe kinderen kunnen 'handelen', met integrale deskundigheid en soms met (vierentwintig uren) een-op-een begeleiding.

oplossingen voor complexe hulpvragen altijd tot stand komen in samenwerking met ouders en de betrokken jeugdigen. En dat de acties die in dit plan worden geschetst, alleen succesvol kunnen zijn als alle betrokkenen in het stelsel, ervaringsdeskundigen, aanbieders, gemeenten en GI's op een gelijkwaardige wijze intensief met elkaar samenwerken.

Tot slot is het goed aan te geven dat de acties in dit plan van aanpak zich, gezien de opdracht van de Inspecties, voornamelijk toespitsen op het bereiken van voldoende toereikend aanbod van (hoog)specialistische hulp voor jeugdigen met een complexe hulpvraag. Gezien de aard van deze essentiële zorg pakken we deze vraag op bovenregionaal niveau op. Dit plan van aanpak bevat met name de acties die op bovenregionaal niveau ingezet worden. Daarbij is het goed in ogenschouw te nemen dat het belangrijk is niet enkel te focussen op de zwaarste zorg. Er moet juist (ook) ingezet worden op de lichtere vormen van zorg en het voorkomen van de behoefte aan (hoog)specialistische zorg, daarbij realiserend dat het aanbod voor deze vormen van zorg ook niet altijd toereikend en dekkend is. De verantwoordelijkheid voor een toereikend aanbod van zorg die niet -essentieel is ligt echter bij de Jeugdhulpregio's. De Jeugdhulpregio's en de partijen in het werkveld van voorzieningen zijn op allerlei manieren bezig deze verschuiving naar 'de voorkant' en voldoende passend aanbod voor alle vormen van zorg te bewerkstelligen. In de transformatieplannen die daarvoor zijn opgesteld, licht de nadruk op het voorkomen van uithuisplaatsingen, het inschakelen van het sociale netwerk (denk aan Jouw Ingebrachte Mentor) van de jeugdige en het samen met ouders en jeugdigen zoeken naar passende oplossingen.

2. DE STAND VAN ZAKEN

2.1. ONDERLIGGENDE OORZAKEN

Het ontbreken van toereikend en passend aanbod staat niet op zichzelf. Er zijn een aantal onderliggende oorzaken die mee spelen. Ook die oorzaken moeten in beeld gebracht worden en opgelost worden om te voorkomen dat we slechts een deel van het probleem aanpakken:

- **De preventieve mogelijkheden worden onvoldoende benut**
Denk hierbij bijvoorbeeld aan hulpaanbod bij complexe scheidingen. Door gebruik te maken van preventieve mogelijkheden kunnen problemen voorkomen dan wel beperkt worden. Daarmee kan de druk op de jeugdbescherming verminderd worden.
- **Route naar passend aanbod is onvoldoende bekend**
Uit de gesprekken met vertegenwoordigers van gemeenten, wijkteams, Regionale Expert Teams (RET's), gecertificeerde instellingen (GI's) en bovenregionale procesregisseurs komt naar voren dat nog niet alle professionals bekend zijn met de route die we in Gelderland hebben afgesproken voor het vinden van passende hulp. Deze route moet ertoe leiden dat onnodige vertraging optreedt en dat er tijdig de benodigde expertise wordt bijgehaald om tot passende (maatwerk-)oplossingen te komen. Zo zien we dat de Regionale Expert Teams (RET's) in veel regio's in Gelderland nog onvoldoende of niet tijdig en dat de vraag naar extra expertise of hulp om tot maatwerkoplossingen te komen, onvoldoende wordt ingeschakeld. Er ligt dus ook een vraagstuk van goede communicatie over de route, toegankelijkheid en beschikbaarheid van de RET's, bekendheid met de hulp die aanvullend vanuit BOEG kan komen, waaronder de inzet van een bovenregionale procesregisseur of financiële back-up voor een maatwerkoplossing.
- **Er wordt onvoldoende maatwerk geboden**
In sommige casussen moet bestaand aanbod gecombineerd worden met onconventionele zorg en hulp, out-of-the-box oplossingen. Niet alleen in de hulp maar ook in wonen en bestaanszekerheid (doorbraakdenken), zodat er echt maatwerk geleverd wordt. Er lijkt op dit moment nog onvoldoende flexibiliteit in denken en doen bij gemeenten en zorgaanbieders om dit te realiseren waardoor casussen vast lopen. Daarbij is een knelpunt dat zorgaanbieders soms contra-indicaties hanteren.
- **Niet alle benodigde aanbod is voorhanden**
Denk hierbij aan hoog specialistische ambulante J-GGZ. De arbeidsmarkt voor deze hoog specialistische zorg is krap. Er is te grote schaarste aan gekwalificeerd personeel. Daardoor is deze bijzondere zorg en hulp niet altijd voorhanden en treden er lange, schadelijke wachttijden op.
- **Het beschikbare aanbod wordt niet optimaal ingezet**
Het aanbod (hoog)specialistische zorg voor jeugd is schaars. Verdeling van schaarse 'middelen' vraagt om een goed afwegingskader (prioritering) en goede afspraken: wanneer komt een jeugdige in aanmerking voor deze schaarse zorg en wie neemt de verantwoordelijkheid voor deze afweging? Op dit moment zijn daar geen duidelijke afspraken over gemaakt en ontbreekt het in bepaalde gevallen ook aan goede triage voorafgaand aan de plaatsing.
- **De uitstroom in het bestaande aanbod stukt door gebrek aan vervolgvoorzieningen**
Hierdoor raakt het bestaande aanbod in de eindfase van het verblijf van kinderen en jeugdigen 'verstopt en verstopt'. Bovendien is er momenteel geen zicht op de 'stille vraag' van jeugdigen die zonder perspectief wachten op doorstroming. Geen zicht op aantallen en op welke voorzieningen nodig zijn voor doorstroming.

Vanuit de aanbieders wordt het signaal afgegeven dat een beschikbaarheidsfinanciering mogelijk zou kunnen helpen om betere oplossingen te vinden voor de meest complexe hulpvragen.

Tot slot is het van belang te melden dat het werven van voldoende personeel in de jeugdzorg een groot probleem is. Dit speelt bij alle betrokken organisaties. Het personeelsprobleem laat zich helaas niet op korte termijn oplossen. Het moge duidelijk zijn dat dit de uitvoering van het plan van aanpak bemoeilijkt.

2.2. REEDS INGEZETTE VERBETERTRAJECTEN

Gelderse verbeteragenda

Zoals in het genoemde inspectierapport van juli 2021 staat beschreven, voeren de zeven Jeugdhulpregio's samen met de vier samenwerkende gecertificeerde instellingen (GI's) de Gelderse Verbeteragenda uit. De Gelderse verbeteragenda, waarin gewerkt wordt op basis van 8 samenhangende bouwstenen, zit in de implementatie fase. De bouwstenen die specifiek bijdragen aan een toereikend aanbod en snelle toegang worden in Bijlage 1 nader toegelicht.

Vastgoedtransitie JeugdzorgPlus en Bovenregionaal expertisenetwerk

Naast de Gelderse Verbeteragenda zijn er nog twee bovenregionale initiatieven die van belang zijn te noemen. Dat betreft de Vastgoedtransitie JeugdzorgPlus en het bovenregionaal expertisenetwerk Jeugdhulp in Gelderland (BOEG). De projectleiders van deze drie bovenregionale projecten werken samen om ervoor te zorgen dat ontwikkelingen goed op elkaar aansluiten en de effecten van de acties elkaar versterken.

Extra middelen acute problemen jeugdzorg

Een laatste initiatief dat hier niet onvermeld mag blijven, is de toekenning van extra middelen die VWS beschikbaar heeft gesteld aan coördinerende gemeenten om de acute problemen in de jeugdzorg aan te pakken. Hiervan is landelijk € 50 miljoen specifiek voor de tijdelijke uitbreiding (ambulante en klinische zorg) crisiscapaciteit jeugd-GGZ, zodat aan de grotere zorgvraag (mede als gevolg van Corona) tegemoet gekomen kan worden. Ook die ontwikkeling heeft inmiddels geleid tot plannen van aanpak, die samen met de aanbieders van specialistische jeugd-GGZ zijn opgesteld. Daarnaast zijn er aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de omvorming van de huidige 3-milieu voorzieningen naar meer kleinschalige woonvormen. De uitwerking hiervan zal ook op korte termijn z'n beslag krijgen, in samenwerking tussen regio's, aanbieders, verwijzers, ervaringsdeskundigen, ouders en de betreffende jeugdigen.

2.3. SAMENHANG EN INTENSIVEREN

Tot slot met betrekking tot de stand van zaken is het belangrijk op te merken dat voorkomen moet worden dat de plannen, initiatieven en projecten over elkaar heen buitelen, en als gevolg daarvan contraproductief gaan werken. Daarom willen de Jeugdhulpregio's in Gelderland inzetten op samenhang tussen alle initiatieven, op leren van elkaar en op intensiveren van de samenwerking in Gelderland om tijdig passende hulp beschikbaar te hebben voor de meest kwetsbare jeugdigen. Transformeren, intensiveren en leren zijn de kernwoorden als het gaat over de oplossing van het geconstateerde probleem in de nabije toekomst. Dat neemt niet weg dat er ook acties op de korte termijn nodig zijn.

Zoals in de inleiding al vermeld, is dit plan van aanpak voornamelijk gericht op acties die op bovenregionaal niveau uitgevoerd dan wel gecoördineerd worden. Aanvullend op deze acties zijn er binnen de 7 afzonderlijke Jeugdhulpregio's ook veel initiatieven en acties die bijdragen aan het realiseren van een toereikend aanbod, zowel voor (hoog)specialistische zorg als voor de overige vormen van zorg. Deze regionale activiteiten worden de komende periode geïnventariseerd zodat ook hier binnen G7 jeugdhulpregio-verband de verbinding kan worden gelegd tussen de verschillende acties en de Jeugdhulpregio's hiermee over en weer van elkaar kunnen leren. Daarbij kan ook gebruik gemaakt worden van de kennis en ervaring van andere jeugdhulpregio's elders in het land.

3. AANVULLENDE ACTIES OP KORTE TERMIJN

Aanvullend op de al lopende initiatieven die moeten bijdragen aan een toereikend aanbod in Gelderland (zie Bijlage 1), worden de volgende acties uitgezet. Deze acties dragen direct of indirect bij aan het verbeteren van het aanbod en/of aan een gezonde balans tussen vraag en aanbod:

3.1. ACTIES DIE EEN DIRECTE BIJDRAGE LEVEREN AAN EEN TOEREIKEND AANBOD

Onderstaande acties worden op korte termijn opgepakt en leveren direct een bijdrage aan een toereikend aanbod:

a. Nieuw perspectief voor kinderen met ‘stille vragen’ / uitstroom die ruimte maakt

Er zijn veel signalen dat jeugdigen te lang verblijven in residentiële zorg vanwege het gebrek aan vervolgvoorzieningen, de zogenaamde ‘stille vragen’. Dat is één van de oorzaken dat er nu onvoldoende mogelijkheden zijn om jeugdigen op te nemen. Om de uitstroom uit de JeugdzorgPlus, de 3-milieuvoorzieningen en de klinische GGZ te bevorderen, heeft het bovenregionale expertisecentrum Jeugdhulp (BOEG) opdracht gegeven aan één van de procesregisseurs om alle Gelderse jeugdigen die nu te lang in deze voorzieningen verblijven, op korte termijn op casusniveau in kaart te brengen. Vervolgens worden deze casussen voorgelegd aan het Regionaal Expert Team (RET) en de lokale teams, om passende doorstroming te realiseren en waar nodig maatwerkoplossingen uit te werken,.

De beschikbare data en opgedane ervaringen worden benut om samen met de aanbieders van deze voorzieningen, de verwijzers, ervaringsdeskundigen en de Jeugdhulpregio's de behoefte aan het ontwikkelen van 'hyper-maatwerk' en eventueel vervolgvoorzieningen te analyseren. Dit moet leiden tot het maken van afspraken over het wegnemen van barrières voor maatwerkoplossingen en eventueel het creëren van de benodigde vervolgvoorzieningen. Door op korte termijn op casus niveau aan de slag te gaan, werken we actief aan doorstroming en uitstroom in JeugdzorgPlus, 3-milieuvoorzieningen en klinische GGZ, waardoor nieuwe instroom mogelijk wordt gemaakt.

b. Acties in het kader van de SPUK gelden voor uitbreiding capaciteit acute crisiszorg jeugd

In het kader van de nieuwe regeling, regeling specifieke uitkering stimulering, afgekort SPUK, hebben de GGZ aanbieders Karakter en GGNet een plan van aanpak ingediend bij de coördinerende gemeente in Gelderland, Nijmegen. Deze plannen zijn ter goedkeuring voorgelegd aan het ministerie van VWS.

In het plan van Karakter zijn de volgende acties opgenomen:

- Uitbreiden van ambulante capaciteit ter voorkoming en behandeling van crisis, Intensive Home Treatment.
- Screening en consultatie aan de voordeur om hulpvraag van de jeugdige, wijkteams, netwerkpartners en verwijzers optimaal te beantwoorden.
- Zorgen voor een goede doorstroom en uitstroom van klinische patiënten op de HIC's waardoor meer patiënten crisiszorg (ambulant en klinisch) kunnen ontvangen.
  - a. De uitstroom van patiënten bevorderen door expertise en medewerkers beschikbaar te stellen aan netwerkpartners, waaronder sociale wijkteams.
  - b. De opnamecapaciteit en doorstroom bevorderen door het opschalen van besloten bedden.
- Behandelcapaciteit voor jongeren met een eetstoornis vergroten. Er is een grote toename van jongeren met eetstoornissen. Karakter wil meer interne medewerkers opleiden om de behandelcapaciteit te vergroten.

Het plan van GGNet voorziet in de volgende acties:

- Organiseren van netwerkspoedpoli's voor zowel eetstoornissen (vanuit TOPGGZ Amarum) als complexe GGZ (GGNet Jeugd) en een gecombineerde variant. Hiermee wil GGNet de toegankelijkheid waarborgen en daarmee het kortst mogelijke pad naar herstel bevorderen.
- Inzetten Intensive home treatment (IHT): door de inzet van intensieve thuis behandeling en begeleiding (zowel specialistische jeugd GGZ als specifiek gericht op eetstoornissen) steekt GGNet

- in op een succesvolle generalisatie van de behandeling in het gewone leven (gezin en school/werk) samen met het netwerk. Hier zijn ook specifieke mogelijkheden voor zoals gezinsbehandeling.
- Consultatiefunctie inzetten: vanuit het principe "de eerste klap is een daalder waard" wil GGNet de expertise inzetten in de voorliggende velden (huisartsen, kinderartsen, CJG, wijkteams) om vroegtijdige ernstige problematiek te onderscheiden en daarmee crisis af te wenden.

c. Subsidie voor aanbieders die inspelen op hiaten in het zorglandschap voor ontwikkel- en opstartkosten

Er is sinds het voorjaar van 2021 een bovenregionale subsidieregeling beschikbaar voor aanbieders die inspelen op hiaten in het Gelderse zorglandschap. De regeling stelt hen in staat om ontwikkelkosten en, indien aan de orde, open plaatsen te financieren voor arrangementen die inspelen op hiaten in het zorglandschap. Dit kunnen kleinschalige woonvoorzieningen zijn, gespecialiseerde gezinshuizen, of innovatieve ambulante hulparrangementen. Deze regeling heeft er toe geleid dat er onlangs 4 kleinschalige woonvoorzieningen zijn gestart in Gelderland, die jeugdigen opvangen die enkel nog JeugdzorgPlus als alternatief hadden. Daarbij bieden deze kleinschalige woonvoorzieningen onvoorwaardelijk wonen. De jeugdigen die hier verblijven, kunnen blijven wonen en worden niet weer overgeplaatst. Er zijn nog meer initiatieven vanuit aanbieders in voorbereiding. De informatievoorziening over deze subsidieregeling wordt geïntensiveerd opdat alle aanbieders in Gelderland van deze mogelijkheid op de hoogte zijn. De subsidieregeling draagt direct bij aan de ontwikkeling van toereikend aanbod. Vooralsnog zijn er voldoende middelen in 2021 en 2022 om aanvragen te honoreren.

3.2. ACTIES DIE EEN INDIRECTE BIJDRAGE LEVEREN AAN EEN TOEREIKEND AANBOD

Onderstaand de acties die indirect, en vaak op termijn, een bijdrage gaan leveren aan een toereikend aanbod:

a. Analyses van de wachtlijsten – aanbieders uitnodigen oplossingen te initiëren

Dit najaar worden er samen met de aanbieders van essentiële functies, de GI's⁵, lokale teams en de beleidsadviseurs van de regio's trendanalyses gemaakt van de wachtlijsten bij de aanbieders van essentiële functies. Onderdeel van de trendanalyse is dat ook gekeken wordt naar 'second best' oplossing. Hoe vaak worden jeugdigen op wachtlijsten geplaatst om te zorgen dat een jeugdige geplaatst kan worden, terwijl dat wellicht niet de beste oplossing is? Op basis van die trendanalyses worden er gezamenlijk vervolgacties uitgezet, gericht op het realiseren van passend aanbod, samenwerking tussen aanbieders, *out-of-the-box* oplossingen etc. De bovenregionale subsidieregeling kan de realisatie van *out-of-the-box* oplossingen versnellen. Daarnaast helpen de afspraken in het kader van de GVJB over de nieuwe invulling van de jeugdhulpbepaling (het opnemen van de hulpvraag van de jeugdige in plaats van productcodes, zodat aanbieders zelf passende aanbod kunnen bepalen).

b. Specifieke expertise inventariseren, beschikbaar stellen en borgen

De in gang gezette afbouw van JeugdzorgPlus en de kritische houding ten aanzien van de vele uithuisplaatsingen (ambitie 0-uithuis plaatsingen), vragen op regionaal niveau een gedegen inventarisatie van de specifieke expertise die bij de aanbieders van essentiële functies aanwezig is en wel behouden moet blijven. Aan welke randvoorwaarden moet voldaan worden om die expertise beschikbaar te houden en te borgen in andere vormen van jeugdhulp? Hulp die erop gericht is veilig en zo thuis mogelijk op te groeien. Aanbieders, jeugdigen met hun ouders zijn hierin het belangrijkste klankbord, waar we actief de signalen op halen: waar dreigt expertise te verdwijnen die nodig is om jeugdigen met complexe vragen goed te kunnen helpen én welke oplossingen zien aanbieders hiervoor. Bijvoorbeeld in de samenwerking met andere aanbieders. De beschikbaarheid van specifieke expertise is een basisvoorwaarde om aanbod te kunnen

---

⁵ Verwijzers melden jeugdigen vaak bij meerdere aanbieders aan. Voor de trendanalyse is het daarom van belang ook het verwijspatroon mee te nemen.

leveren en te continueren bij complexe casussen. In het najaar van 2021 worden er vanuit het project vastgoedtransitie JeugdzorgPlus gesprekken gevoerd met de JeugdzorgPlus aanbieders om de specifieke expertise te inventariseren en daarover een advies uit te brengen.

c. Betere informatievoorziening over de route om tot passende hulp te komen

Er gebeurt veel binnen Gelderland om het jeugdzorglandschap te verbeteren. Alleen is dit niet altijd (genoeg) zichtbaar voor de medewerkers die betrokken zijn bij de ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders: waar kan ik terecht voor consultatie & advies, welke route kan ik volgen bij opschalen, hoe werkt het RET, welk (vernieuwend) aanbod is er en welke (subsidie)regelingen zijn er? Het antwoord op deze en meer van dit soort vragen, worden verwerkt op een bovenregionale pagina op de website van de VNG. Ook andere vormen van informatievoorziening over de route om te komen tot passende hulp zullen benut gaan worden. Vanuit de GVJB is een communicatietraject opgestart om de implementatie van de verbetertrajecten te communiceren. Verder gaan we in gesprek met aanbieders om aan hen te vragen hoe zij beter geïnformeerd zouden kunnen worden over de route tot passende hulp. Toegankelijke informatie moet een bijdrage leveren aan het beter benutten van de routes die in Gelderland zijn afgesproken. Deze actie moet ertoe leiden dat tijdig de juiste hulp en expertise wordt ingezet om passende hulp voor complexe casuïstiek te organiseren.

In het kader van de Gelderse Verbeteragenda zijn ook afspraken gemaakt over het sneller vinden van passend aanbod. De jeugdbeschermer en de lokaal team medewerker hebben binnen 3 dagen contact over de inhoud van de meest wenselijke jeugdhulp, de duur en omvang van de toewijzing. Ook worden de mogelijkheden van de sociale kaart besproken. De Jeugdbepaling wordt tijdig behandeld, waardoor binnen 3 weken duidelijk is of passende hulp kan worden ingezet en er is per regio een contactpersoon die doorpakt en eventueel bestuurlijk opschaaft als geen passende hulp gevonden wordt.

d. Mogelijkheid meerjarenafspraken essentiële functies

De Gelderse regio's hebben gezamenlijk een opdracht uitgezet om te onderzoeken of er meer bovenregionale samenwerking mogelijk is op de essentiële jeugdhulpfuncties. Eén van de aspecten die daarin meegenomen worden, is het maken van meerjarenafspraken met de aanbieders van essentiële functies. Dit proces om tot betere en intensievere samenwerking op Gelders niveau te komen wordt onder hoofdstuk 4 verder uitgewerkt. Deze samenwerking moet ertoe leiden dat de essentiële functies in voldoende mate beschikbaar zijn, dat er op bovenregionaal niveau afstemmingsafspraken worden gemaakt over de regionale inkoop en de transformatie van essentiële functies plaatsvindt. Zie hoofdstuk 4.

e. Gelders Transitie Arrangement (GTA)

In het kader van de meerjarige afspraken zoals hierboven genoemd, onderzoeken de Gelderse regio's ook of op Gelders niveau gewerkt kan worden met de GTA, als alternatief voor het landelijk transitie arrangement (LTA). De regio's willen graag proactief denken over een vorm van bovenregionale samenwerking in een gestandaardiseerd contract met een gelijklopende set van afspraken en tarieven. Dit is een grote wens van de aanbieders. De uiteindelijke inkoop van de essentiële functies blijft een regionale verantwoordelijkheid. De uniforme contractering van de GI's door de Jeugdhulpregio's is hier een voorloper van (een van de resultaten van de Gelderse Verbeteragenda). Het doel hiervan is om de administratieve belasting van de aanbieders te verkleinen zodat er meer ruimte ontstaat om met de inhoud van jeugdhulp en het oplossen van hiaten bezig te zijn. Met de mogelijke ontwikkeling van een GTA is het gezinszins de bedoeling om landelijke afspraken vanuit de VNG met aanbieders in de weg te staan.

f. Het implementeren van de werkwijze uit de Gelderse Verbeteragenda in de lokale teams via 'toekomsttuinen'

Om de samenwerking in de gehele jeugdbeschermingsketen te verbeteren, worden er vanaf dit najaar in heel Gelderland 'toekomsttuinen' georganiseerd. Hierin wordt een nieuwe, geïntegreerde en gezinsgerichte aanpak ontwikkeld voor jeugdbescherming op basis van de bouwstenen die in de Gelderse Verbeteragenda zijn uitgewerkt. Dit gebeurt vanuit een lerende praktijk. Vanaf september tot eind december worden alle uitvoerende professionals uit de regio's en organisaties (GI, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming) bekend gemaakt met het gedachtegoed van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming. Het betreft hier ca. 2.000 professionals. De professionals gaan in een lerende omgeving, aan de hand van complexe casuïstiek en de gemaakte afspraken, samen werken aan een gezinsgerichte aanpak. Hiermee wordt in de praktijk het belang van een betere samenwerking benadrukt en wordt bottom-up draagvlak gecreëerd voor de overeengekomen werkwijze. Juist bij de meest complexe GI-casuïstiek moet de nieuwe aanpak leiden tot het tijdig delen van een gedragen koers en het tijdig inzetten van passende hulp welke aansluit bij de vragen van het gezin en zo nabij mogelijk wordt gerealiseerd.

g. Zorg voor forensische jeugd en forensische GGZ

Uit het AEF rapport⁶ en signalen van GI's, Raad voor de Kinderbescherming en Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI) komt naar voren dat er voor de categorie 16-23 jaar onvoldoende (GGZ) zorg en forensische jeugdzorg beschikbaar is. Zorg die door de rechter is opgelegd aan jongeren die volgens het adolescentenstrafrecht zijn berecht (tot 23 jaar) valt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het gaat om een kleine groep jongvolwassenen die met justitie in aanraking is gekomen en waarbij inzet van specialistische (dure) zorg nodig is. Deze zorg blijkt niet voldoende, niet passend of helemaal niet ingekocht, of partijen in de keten weten elkaar onvoldoende te vinden. Op het niveau van arrondissement⁷ Oost-Nederland is in juli 2021 afgesproken om dit probleem versneld op te pakken. De gesprekken tussen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, de jeugdhulpregio's, het Openbaar Ministerie en beide bovenregionale expertisenetwerken, hebben ertoe geleid dat het bureau EHdK is gevraagd dit najaar een inventariserend onderzoek te doen naar de omvang en oorzaak van het hiaat voor deze specifieke groep. Op basis van dit onderzoek zullen de 7 jeugdhulpregio's in Gelderland en de samenwerkende jeugdhulpregio's in Overijssel ieder vervolgstappen uitzetten om die hiaten op te lossen. Deze actie moet ertoe leiden dat er voor deze categorie jeugdigen een toereikend zorgaanbod komt.

3.3. ACTIES DIE EEN BIJDRAGE LEVEREN AAN EEN GEZONDE BALANS TUSSEN VRAAG EN AANBOD VAN ESSENTIËLE FUNCTIES

Naast de genoemde acties die moeten leiden tot een toereikend aanbod, worden acties uitgezet die moeten bijdragen aan een gezonde balans tussen vraag en aanbod van essentiële functies in de nabije toekomst.

a. Plan vermindering instroom JeugdzorgPlus

De 7 Gelderse Jeugdhulpregio's en de 2 Overijsselse Jeugdhulpregio's ontwikkelen ieder een regionaal plan van aanpak om de instroom in de JeugdzorgPlus de komende jaren met 5% per jaar te verminderen en geven daarbij aan welke alternatieven hiervoor ontwikkeld moeten worden. Gemeenten hebben een aantal 'draaiknoppen' waarmee ze de instroom kunnen verminderen. Een belangrijke knop is dat lokale teams 'de juiste rol, gericht op vakmanschap' pakken: maak een goede verklarende analyse van casussen en handel adequaat in crisissituaties, waarbij bijvoorbeeld spoedeisende zorg (SEZ) tijdig ingeschakeld wordt.

⁶ Jeugdhulp in strafrechtelijk kader – Knelpunten in de advisering en uitvoerlegging en eerste oplossingsrichtingen, Andersson Elffers Felix, Utrecht, mei 2020

⁷ Het Openbaar Ministerie (OM) is ingedeeld in tien regio's (arrondissementen). Arrondissement Oost-Nederland bestaat uit de rechtbanken Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Nijmegen, Zutphen, Zwolle

De Jeugdhulpregio's nemen kennis van elkaars plannen, leren van elkaar in de uitvoering van deze plannen en stemmen af of een alternatieve voorziening een regionale of bovenregionale functie heeft. Er moeten dus alternatieven ontwikkeld worden die leiden tot een verminderde vraag naar JeugdzorgPlus waardoor afbouw mogelijk wordt. Een andere knop om aan te draaien is het verminderen van instroom in de JeugdzorgPlus via de GI's. Het grootste deel van de verwijzingen naar JeugdzorgPlus loopt op dit moment via een GI's. De regio's zijn in gesprek met de GI's om samen te zoeken naar oplossingen die bij kunnen dragen aan een verminderde toeleiding naar JeugdzorgPlus.

b. Data-gedreven sturing vanuit RET's

De monitoringsgegevens (landelijke monitoringset) van de RET's die de complexe casuïstiek op een zelfde wijze registreren, analyseren op de ontwikkeling van verblijfsvragen en deze data vertalen naar vraagontwikkeling.

In Gelderland is afgesproken dat alle RET's de bespreking van complexe casuïstiek op een zelfde wijze registreren. Om dit te ondersteunen wordt een landelijke tool ontwikkeld die gebaseerd is op een landelijk vastgestelde dataset. Deze tool is naar verwachting per oktober 2021 beschikbaar, waarna de RET's op een zelfde wijze gaan registreren. De data-analyses die vervolgens gemaakt kunnen worden zijn erop gericht om van te leren. Dat leren heeft onder andere ook betrekking op een toereikend aanbod van voorzieningen.

c. Data-gedreven sturing op basis van berichtenverkeer

In het kader van de Gelderse Verbeteragenda zijn 7 kritieke prestatie indicatoren (KPI's) afgesproken. In het kader van KPI nr. 6 (wachtijd) is een monitoring op basis van het berichtenverkeer opgezet. De uitkomsten van deze dataset worden benut als input voor de vraagontwikkeling van zorgaanbod. Ook dit draagt bij aan een gezonde balans tussen vraag en aanbod.

Bij duiding van analyses die in Gelderland gemaakt worden, wordt standaard gewerkt vanuit een meervoudig perspectief. Dat betekent dat het perspectief van de aanbieders, het perspectief van de gemeenten en GI's altijd wordt aangevuld met het perspectief van ervaringsdeskundigen (cliëntervaring, ouders en gezinnen).

4. TOELICHTING OP SAMENWERKING IN GELDERLAND OP ESSENTIËLE FUNCTIES

4.1. OPDRACHT VERKENNING SAMENWERKING OP ESSENTIËLE FUNCTIES

De zeven Jeugdhulpregio's in Gelderland werken al samen op het organiseren van de essentiële functies en scherpen hun ambities daarin aan. In het voorjaar van 2021 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een verdergaande gezamenlijke aanpak van de essentiële functies in het bovenregionale gebied. De G7 werken nu al samen op onderdelen van de essentiële functies en enkele andere functies. Dit betreft hoog specialistisch verblijf jeugd-GGZ, spoedeisende zorg, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De aanleiding om de samenwerking op essentiële functies te intensiveren is divers:

- De vraag naar jeugd GGZ stijgt;
- De Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen komt er aan;
- De norm voor opdrachtgeverschap wordt geïmplementeerd;
- De transformatie en verbetering van het jeugdhulplandschap is noodzakelijk;
- Het Gelders landschap heeft enkele landelijke functies.

Samenwerking in de essentiële jeugdhulpfuncties is een complexe opdracht. Er moet een toereikend aanbod zijn én de instroom in de essentiële functies moet zoveel als mogelijk voorkomen worden. Deze ogenschijnlijke tegenstrijdige opdracht vraagt om een intensieve samenwerking van alle betrokkenen in de jeugdhulp in Gelderland, een gedeelde visie op de problematiek én de aanpak. En bovenal, de bereidheid om onorthodoxe oplossingen te omarmen. We zien in verschillende jeugdhulpregio's goede initiatieven ontstaan, waarbij het in collectiviteit werken van zorgaanbieders centraal staat. Samen werken aan de juiste oplossing voor jeugdigen en hun ouders.

4.2. DEFINITIE ESSENTIËLE FUNCTIES

De G7 hebben inmiddels een eenduidige definitie van essentiële functies vastgesteld.

*Onder **essentiële functies** verstaan we: specialistische jeugdzorg voor kinderen en jongeren in een zeer kwetsbare positie. Het betreft 24-uursbehandeling die erop gericht is de stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen het kind en zijn omgeving te herstellen. Daarbij wordt kwalitatief en passend onderwijs gegarandeerd. Deze vorm van zorg wordt op dit moment geleverd als driemilieuvoorziening, JeugdzorgPlus en specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg.*

Toelichting

Deze functies worden als essentieel benoemd omdat:

- het aantal kinderen dat gebruik maakt van deze voorzieningen laag is (weinig voorkomend/klein volume)
- de benodigde expertise zeer specialistisch is en
- de zorg te allen tijde beschikbaar moet zijn en blijven

Kwalitatief en passend onderwijs is in deze context onderwijs waarbinnen beschikt wordt over gekwalificeerde leerkrachten die om kunnen gaan met complexe problematiek en dat aansluit op het leerniveau van de jeugdige. Daarbij moet dit onderwijs nabij zijn. Dat kan fysiek nabij zijn of digitaal als dat aansluit bij de behoefte van de jeugdige. Voorop moet staan dat het onderwijs volledig geïntegreerd is binnen de 24-uursbehandeling die de jeugdige nodig heeft.

Er is een eerste conceptlijst opgesteld van aanbieders die een essentiële functie bieden binnen de Gelderse Jeugdhulpregio's (bijlage II). Deze lijst wordt voor 1 november 2021 voorgelegd aan de G7.

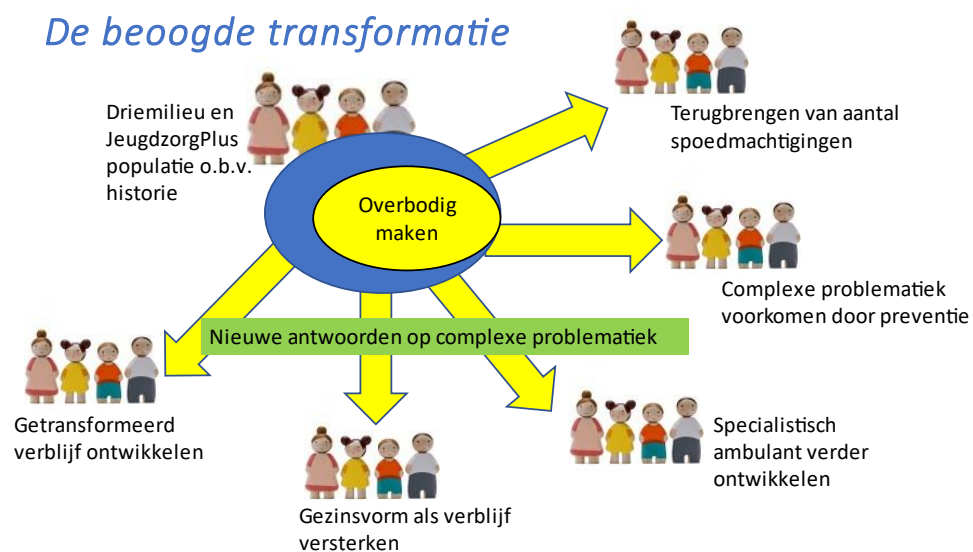
4.3. DOEL VAN SAMENWERKING OP ESSENTIËLE FUNCTIES

Gezien de hierboven genoemde (landelijke) ontwikkelingen is het doel van samenwerking in Gelderland:

- Voldoende beschikbaarheid van specialistische expertise waarborgen;
- Het vanuit een gedeelde visie gezamenlijk sturen op het versnellen van de transformatie;
- Efficiency in organiseren en inkoop realiseren voor functies waar weinig vraag naar is.

4.4. GELDERSE AMBITIE OP ESSENTIËLE FUNCTIES

De Gelderse ambitie is als volgt vastgesteld:

In deze transformatie wordt preventie breed gezien: gebruik maken voor lichtere zorgvormen eerder in een traject, maar ook tijdig zwaardere zorg inzetten als dat nodig is, om escalatie (tijdens wachttijden) te voorkomen.

De nieuwe antwoorden op complexe problematiek geven de oplossingsrichtingen weer om uiteindelijk zo min mogelijk jeugdigen in specialistisch verblijf op te hoeven nemen. Het is van belang hier met alle betrokken partijen mee aan de slag te gaan: dat kan door in meerjarenafspraken heel concreet eisen te stellen aan de vorm van ondersteuning, altijd systemisch werken, altijd werken met kleinere en gezinsgerichte groepen etc., maar ook door bijvoorbeeld beter passende vormen van ambulante hulp of algemene voorliggende voorzieningen te ontwikkelen.

De inzet van minder en anders vormgegeven essentiële functies moet positief bijdragen aan wat jeugdigen aangeven als belangrijk voor hen, namelijk:

- Veiligheid: je veilig en gezien voelen;
- Ontwikkeling: ontplooiën en het benutten van talenten;
- Regie: zelf invloed hebben op je leven;
- Toekomstperspectief: ergens naar toe werken;
- Nabijheid: oprecht contact hebben.

Parallel aan dit plan van aanpak, werken de zeven Jeugdhulpregio's verder aan de opdracht om de samenwerking op de essentiële functies te expliciteren en concreet vorm te geven.

5. PROCES, OVERZICHT ACTIES – RESULTAAT – PLANNING – VERANTWOORDELIJKHEID

5.1. PROCES

Om tot een toereikend aanbod te komen moet er een goede samenwerking zijn tussen de Jeugdhulpregio's en belangrijke actoren in het veld zoals de verwijzers en de aanbieders. Het is dan ook van belang dat deze partijen meedenken en actief bijdragen aan dit plan van aanpak. Het concept plan van aanpak wordt besproken met de GI's, de Jeugdhulpregio's, aanbieders en ervaringsdeskundigen zodat de inbreng meegenomen kan worden. Gezien het tijdsbestek waarbinnen dit plan van aanpak tot stand is gekomen, is het niet gelukt om alle betrokkenen uitvoerig te bevragen en gezamenlijk met de ketenpartners en ouders en jongeren dit plan op te stellen.

Na indiening volgt de uitwerking van alle acties die benoemd zijn. Daarbij moeten verdere afspraken gemaakt worden over de uitvoering van het plan van aanpak.

De acties die een directe bijdrage leveren worden zo spoedig mogelijk opgepakt, of zijn al in voorbereiding. Daarbij is het zaak om prioritering aan te brengen in de acties die een indirecte bijdrage leveren aan een toereikend aanbod en de acties die een bijdrage leveren aan een gezonde balans tussen vraag en aanbod van essentiële functies. Het plan van aanpak geeft inzicht in alle acties die benodigd zijn, maar het vergt te veel tijd en capaciteit bij alle betrokken actoren om gelijktijdig alle acties uit te voeren. Het personeelstekort in de Jeugdzorg (breed) is daarbij een obstakel.

Verder moeten de acties in de volgende fase concreter en specifiekier uitgewerkt worden. Dat moet samen mét de actoren gebeuren.

5.2. OVERZICHT ACTIES – RESULTAAT - PLANNING & VERANTWOORDELIJKHEID

Het overzicht van de acties die moeten leiden tot een toereikend aanbod, ziet er als volgt uit.

N.B. Onderstaande acties hebben betrekking op Gelderland als geheel. De jeugdhulpregio's hebben daarnaast eigen transformatie programma's om tot een toereikend aanbod te komen in de eigen regio.

Acties	Resultaat	Planning	G7	Regio's
1. Acties die een directe bijdrage leveren aan een toereikend aanbod				
a. Nieuw perspectief voor kinderen met 'stille vragen'- uitstroom die ruimte maakt.	Er is doorstroming vanuit JZ+, 3- milieuvoorzieningen en klinische GGZ waar dat mogelijk is. <i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hiervan?</i> Er is zicht op welke vervolgplekken ontwikkeld moeten worden. Dit biedt perspectief. Er is	Doorlopend proces op casusniveau. Afronding 2022-Q1	Initiatief BOEG	Uitvoering van oplossingen door inzet van RET's, betrokken gemeenten, GI's en aanbieders.

	doorstroming vanuit de JeugdzorgPlus waar dat mogelijk is.			
b. Acties in het kader van SPUK gelden voor uitbreiding capaciteit GGZ	<p>Meer capaciteit: ambulante ter voorkoming van crisis, extra HIC capaciteit, meer behandelcapaciteit voor jongeren met eetstoornissen.</p> <p>Beschikbaarheid van netwerkspoedpoli's en meer inzet van intensive home treatment</p> <p>Versterken consultatie functie in voorliggende velden om crisissen af te wenden.</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Jeugdigen met GGZ-problematiek worden binnen de gestelde termijn geholpen</p> <p>Jeugdigen hoeven geen gebruik te maken van een crisisplek of verblijven hier korter</p>	Aanvang Q3 2021 doorlopend in 2022	Nijmegen namens de G7	Afstemming met en betrokkenheid van de jeugdhulpregio's Karakter en GGNet.
c. Subsidie voor aanbieders die inspelen op hiaten in het zorglandschap – informatievoorziening intensiveren	<p>Aanbieders zijn bekend met de subsidieregeling en benutten de mogelijkheden ervan optimaal.</p> <p>Er wordt nieuw alternatief aanbod gecreëerd om het hiaat in het zorglandschap te vullen.</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Er is passend aanbod voor hele specialistische hulpvragen van jeugdigen</p>	Acties in Q3 en Q4 2021	Initiatief BOEG	Indienen aanvragen via de jeugdhulpregio's voor goede verbinding met vraag in de regio.
2. Acties die een indirecte bijdrage leveren aan een toereikend aanbod				
a. Analyse van de wachtlijsten – aanbieders uitnodigen oplossingen te initiëren	<p>Uitbreiding en ontwikkeling van passend aanbod op basis van analyses.</p> <p>Verkorten wachtlijsten</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Er is tijdig passend aanbod voor iedere jeugdige</p>	Q4 2021 en Q1 2022	Initiatief BOEG	Regio's nemen initiatieven richting aanbieders op basis van aangeleverde analyses

<p>b. Specifieke expertise inventariseren bij aanbieders JeugdzorgPlus</p>	<p>Inzichtelijk welke expertise beschikbaar is en behouden moet blijven voor inzet in andere vormen van jeugdhulp dan JeugdzorgPlus.</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>De jeugdige ontvangt ondersteuning van gekwalificeerd personeel dat de juiste expertise heeft voor de problematiek van de jeugdige en/of het (gezins)systeem.</p>	<p>Q4 2021 en Q1 2022</p>	<p>Project vastgoedtransitie JeugdzorgPlus</p>	<p>Regio's, JeugdzorgPlus aanbieders en verwijzers bepalen samen impact van inventarisatie.</p>
<p>c. Betere informatievoorziening over de route om tot passende hulp te komen.</p>	<p>Gebundelde actuele Gelderse informatie is digitaal beschikbaar voor alle betrokkenen in de jeugdhulp</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>De route naar passende hulp is versneld.</p>	<p>Q3 en Q4 2021</p>	<p>Coördinatie BOEG</p>	<p>Jeugdhulpregio's stellen informatie beschikbaar.</p>
<p>d. Mogelijkheid meerjarenafspraken essentiële functies</p>	<p>Er heeft bovenregionale afstemming plaatsgevonden over de beschikbaarheid van essentiële functies in Gelderland</p>	<p>Q3 2021 doorlopend tot 2022</p>	<p>Coördinatie BOEG</p>	<p>Jeugdhulpregio's stemmen mate van samenwerking vast en stemmen de regionale inkoop van essentiële functies met elkaar af.</p>
<p>f. Het implementeren van de werkwijze uit de Gelderse Verbeteragenda in de lokale teams via 'toekomsttuinen'</p>	<p>Geïmplementeerde gestandaardiseerde werkwijze op basis van bouwstenen Gelderse Verbeteragenda</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Een jeugdige krijgt direct op de goede plek jeugdhulp en hoeft minder vaak of niet naar een andere verblijfsplek.</p>	<p>Q3 en Q4 2021 doorlopend in 2022</p>	<p>Jeugdhulpregio's / Gelderse Verbeteragenda</p>	<p>Toekomsttuinen opgezet in de jeugdhulpregio's.</p>
<p>g. Zorg voor forensische jeugd en forensische Jeugd-GGZ</p>	<p>Regio's lossen hiaten in het landschap op, op basis van inventariserend onderzoek</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Er is tijdig en passend aanbod voor jeugdigen in de forensische jeugdhulp en forensische Jeugd-GGZ</p>	<p>Q3 en Q4 voor onderzoek 2022 voor uitwerking vervolg</p>	<p>G7 / GI's</p>	<p>Jeugdhulpregio's zetten acties uit om hiaten op te lossen</p>

h. Acties die een bijdrage leveren aan een gezonde balans tussen vraag en aanbod van essentiële functies				
a. Plan vermindering instroom JeugdzorgPlus	<p>Instroom in JeugdzorgPlus neemt jaarlijks met 5% af.</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Een jeugdige wordt niet opgenomen in de JeugdzorgPlus, maar krijgt andere vormen van jeugdhulp.</p> <p>Een jeugdige krijgt direct op de goede plek jeugdhulp en hoeft minder vaak of niet naar een andere verblijfsplek.</p>	Q3 en Q4 voor afronding planvorming	Project vastgoedtransitie JeugdzorgPlus	Jeugdhulpregio's maken plannen, stemmen onderling af en voeren uit.
b. Data-gedreven sturing vanuit RET	<p>Inzicht in behoefte aan specialistische jeugdhulp</p> <p><i>Wat merkt de jeugdige/het gezin hier van?</i></p> <p>Er is passend aanbod voor iedere jeugdige. Het benodigde maatwerk wordt geleverd.</p>	Vanaf Q4 2021	Coördinatie BOEG	Regionale Expert Teams in Gelderland samen met de jeugdhulpregio.
c. Data-gedreven sturing op basis van berichten verkeer.	<p>Inzicht in de KPI Wachttijden voor jeugdigen als basis voor actie om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.</p>	Vanaf Q4 2021	Gelderse Verbeteragenda	Jeugdhulpregio's analyseren data uit berichtenverkeer.

1. Gelderse Verbeteragenda – Bouwsteen 5: een vereenvoudigd aanmeldproces jeugdhulp

Om de acute problemen rond het vinden van passende hulp op te lossen, is in eerste instantie een 'Doorbraakaanpak' ontwikkeld. In die doorbraakaanpak is de route uitgewerkt die jeugdbeschermers kunnen volgen als passende hulp niet tijdig beschikbaar is. De afspraken ten aanzien van de doorbraakaanpak zijn inmiddels ingepast in de aanmeldroutes voor de inzet van passende jeugdhulp. Het is daarbij gelukt om ondanks de verschillen in visie en werkwijze, te komen tot 2 aanmeldroutes voor jeugdhulp, namelijk route 301 en route 315. Beide aanmeldroutes gaan uit van partnerschap tussen gecertificeerde instellingen en de Lokale Toegang. Door op het niveau van Gelderland te werken met slechts 2 aanmeldroutes, is het mogelijk dat de GI's de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kunnen inzetten. Daarmee is geen garantie afgegeven dat het altijd tijdig lukt, maar het gaat zeker een verbetering opleveren. Dit vereenvoudigde aanmeldproces moet nog geïmplementeerd worden. Tot 1 jan 2022 wordt nog gewerkt met het Gelders Doorbraak plan en de route van escalatie richting RET's.

Met zeven grote aanbieders van jeugdhulp wordt gewerkt aan één aanmeldformulier voor alle vormen van jeugdhulp. De bereidheid van de aanbieders is groot om de administratieve last voor jeugdbeschermers en (andere verwijzers) te verkleinen en te komen tot één aanmeldformulier. De zorgaanbieders spelen allen een actieve rol binnen de verschillende RET's in Gelderland.

2. Gelderse Verbeteragenda – Bouwsteen 6: een escalatie model

Het escalatiemodel kent twee onderdelen. 6a, een escalatiemodel bij stagnerende samenwerking, en 6b, een escalatiemodel bij het organiseren van tijdige en passende hulp. Het escalatiemodel 6a is bedoeld voor die situaties waarin het de professionals niet lukt om overeenstemming te vinden en de samenwerking dreigt te stagneren. Op dit moment wordt op veel verschillende wijzen geëscaleerd, vandaar de vraag om een eenvoudige en helder escalatiemodel. Beide modellen worden momenteel uitgewerkt. Zodra ze zijn vastgesteld, volgt implementatie.

3. Vastgoedtransitie JeugdzorgPlus

In het kader van de Vastgoedtransitie JeugdzorgPlus hebben de Gelderse jeugdhulpregio's samen met de Jeugdhulpregio's in Overijssel en de aanbieders van JeugdzorgPlus afspraken gemaakt om de JeugdzorgPlus in de huidige vorm over 10 jaar overbodig te maken. De volgende uitgangspunten worden verder uitgewerkt:

1. Beperk de instroom
2. Kleinschaligheid helpt
3. Verbeter de kwaliteit
4. Organiseer doorstroom en uitstroom en voorkom herplaatsingen.

Er zijn een aantal realisatieafspraken gemaakt om de gestelde ambitie en uitgangspunten te behalen. De genoemde regionale plannen ter vermindering instroom (zie korte termijn acties) is daar een onderdeel van.

4. BOEG (bovenregionaal expertisenetwerk) – Rode draden hiaten in het zorglandschap

In januari 2020 is de notitie 'Rode draden in het zorglandschap' opgeleverd. In samenwerking met gemeenten, aanbieders, GI's en RET's is in kaart gebracht waar de hiaten in het zorglandschap zich bevinden. Die rode draden zijn aanleiding geweest om op drie thema's acties uit te zetten: gezinsopname, meiden in afhankelijkheidsrelaties en eetstoornissen.

Ten aanzien van gezinsopnames ligt er een advies op basis waarvan aanbieders in Gelderland binnenkort worden uitgenodigd om een aanpak te ontwikkelen waardoor in crisissituaties gezinsopname kan plaatsvinden gericht op het voorkomen van uithuisplaatsingen. Hierin is samenwerking tussen aanbieders nodig om de gezinsopname af te stemmen op de specifieke vragen van het gezin én de gezinsopname dicht bij de woonplaats van het gezin te organiseren, zodat werk van ouders en school voor kinderen een doorgaande lijn kunnen hebben. Deze gezinsopname mogelijkheden zijn aanvullend op het bestaande aanbod van Horizon in Harreveld en Pactum in Lochem.

Ten aanzien van jeugdigen met eetstoornissen wordt met ingang van september het K-EET netwerk opgezet in Gelderland. In K-EET werken professionals van betrokken aanbieders en ziekenhuizen met elkaar samen in de keten om de zorg en hulp aan deze jeugdigen beter op elkaar af te stemmen, zicht te krijgen op de hiaten en kennis uit te wisselen.

5. Versterking van de Regionale Expert Teams

De voorzitters van de RET's (al functionerend of in oprichting) komen maandelijks bij elkaar om onderling af te stemmen en van elkaar te leren. Zij hebben gezamenlijk 'basisvereisten voor een RET' vastgesteld en ontwikkelen werkenderwijs het functioneren van een RET, passend bij de regionale context. Tot eind van het jaar kunnen de RET's nog gebruik maken van de ondersteuning van het Ondersteuning zorg voor de Jeugd (OzJ) bij hun ontwikkeling. De vertegenwoordiger van OzJ neemt ook deel aan het maandelijks overleg.

6. Bovenregionaal hoofdstuk in Norm voor Opdrachtgeverschap

In Gelderland hebben de zeven Jeugdhulpregio's afspraken gemaakt over een eensluidende tekst voor het bovenregionaal hoofdstuk in het kader van de Norm voor Opdrachtgeverschap. Hierin staat beschreven wat de 7 Jeugdhulpregio's samen doen en welke organisatievorm en financiering zij daarvoor beschikbaar hebben. Het uitgangspunt is samenwerken waar het meerwaarde heeft of noodzakelijk is. De organisatie is projectmatig opgezet en beweegt mee met de behoefte. De insteek is dat de bovenregionale samenwerking leidt tot de gewenste transformaties die regionaal verankerd worden. Hoeveel taken bovenregionaal overblijven op lange termijn en welke organisatievorm daarvoor nodig is, is nu niet te zeggen.

BIJLAGE II CONCEPTLIJST AANBIEDERS ESSENTIELE FUNCTIES G7

Deze concept lijst is nog niet goedgekeurd en vastgesteld door de G7.

Aanbieders driemilieu voorzieningen, tweemilieuvoorzieningen met borging van onderwijs, JeugdzorgPlus en klinische opnames in Gelderland (eerste inventarisatie van residentiële voorzieningen – nog niet getoetst aan definitie essentiële functies)

Concept lijst voorzieningen in Gelderland

<i>Aanbieder</i>	<i>Type voorziening</i>	<i>Aantal plekken</i>	<i>Invulling onderwijs</i>	<i>Jeugdhulpregio</i>
Pactum in Lochem	Driemilieuvoorziening KIB (kleinschalige intensieve behandelgroep)	40	VSO school Lochem. Is afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen	Midden-IJssel / Oost Veluwe
Pactum in Zetten	JeugdzorgPlus 1 ZIKOS groep (Zeer Intensieve Korte Observatie en Stabilisatie) 2 gesloten groepen voor diagnostiek en crisisopvang 1 besloten groep voor meiden 1 licht beschermde groep voor jongeren met een licht verstandelijke beperking 4 licht beschermde gemengde groepen 1 licht beschermde groep voor 12 tot 15 jarigen Driemilieuvoorziening 2 reguliere open groepen	83 16	- Cluster 4 school – het Meforta College – op het terrein; - leerwerkbedrijf De Lingeboerderij; - gewone middelbare school of naar het ROC; - door (virtueel) stage te lopen; - door zich verder te oriënteren op beroepen en scholing.	Centraal Gelderland

Pactum in Zutphen	Tweemilieuvoorziening Oudewand Leerhuis Dijkmeesterstraat	9 (1 groep) 10 (1 groep)	Samenwerkingsafspraken met lokale gemeentes (cluster 4 scholen). Deze afspraken zijn niet contractueel geformaliseerd.	Midden-IJssel / Oost Veluwe
Pactum in Apeldoorn	Tweemilieuvoorziening Passend verblijf	12 (1 groep)	Samenwerkingsafspraken met lokale gemeentes (cluster 4 scholen). Deze afspraken zijn niet contractueel geformaliseerd.	Midden-IJssel / Oost Veluwe
Pactum in Arnhem	Tweemilieuvoorziening Karrewiel Lawick van Pabstraat	12 (1 groep) 8 (1 groep)	Samenwerkingsafspraken met lokale gemeentes (cluster 4 scholen). Deze afspraken zijn niet contractueel geformaliseerd.	Centraal Gelderland
St. Jeugdorp de Glind in De Glind	Driemilieuvoorziening 28 gezinshuizen, waarbij het dorp gezien wordt als 4 ^e milieu De Wijde Mantel (6 familiehuizen voor gezinnen met een meervoudig gehandicapt kind) Simba familiezorg waar ouders en kinderen samen opgevangen worden.		In het dorp: De Beatrixschool en de J.H. Donnerschool. De Beatrixschool is een kleinschalige christelijke basisschool. Op de J.H. Donnerschool kunnen leerlingen van 4 tot 18 jaar speciaal onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs volgen. Er zijn ook jeugdigen die vastlopen op school en daardoor geen onderwijs meer volgen. Aan hen bieden ze Anders Leren: - Maatwerk vanuit de behoefte en het perspectief van de jongere - De focus ligt op (her)intreden van school - Interdisciplinaire samenwerking waarbij 1 kind, 1 plan, 1 regisseur belangrijk is - Ondersteuning van een sociotherapeut	Food Valley
Pluryn / Jeugdorp De Glind in De Glind	Driemilieuvoorziening Gezinshuizen waarbij het dorp gezien wordt als 4 ^e milieu.			Food Valley

Pluryn in Eefde	JeugdzorgPlus Tornado (LVB capaciteit: 12) Polar (LVB capaciteit: 12) Meidengroep (LVB, capaciteit: 12) Taurus (capaciteit: 12) Terp (capaciteit: 12) Mustang (capaciteit: 12) Amazone (capaciteit: 7) Heliant (capaciteit: 7) ⁸	86	VSO Eefde	Midden-IJssel Oost Veluwe
	Driemilieuvoorziening Eefde Open jeugdzorg – gemengde groep (capaciteit: 8) Apeldoorn open jeugdzorg De Opstap buitenhuis (capaciteit: 13) Doetinchem open jeugdzorg – 2 leefgroepen LVB multiproblematiek (capaciteit: 20)	41	VSO Eefde Onderwijs -werk- dagbesteding wordt door Pluryn ingekocht aan de hand van de situatie van de jongere Onderwijs -werk- dagbesteding wordt door Pluryn ingekocht aan de hand van de situatie van de jongere	Midden-IJssel Oost Veluwe Midden-IJssel Oost Veluwe Achterhoek
	Driemilieuvoorziening orthopedagogisch behandelcentrum in Oosterbeek. Met leefgroepen	141	School: de Vaart of het Vierbeek College op het terrein. De Vaart is er voor leerlingen van 6 tot 13 jaar. Het Vierbeek College geeft voortgezet	Centraal Gelderland

⁸ Groepen Heliant en Amazone worden sinds kort hybride ingezet, dus jongeren met een gesloten machtiging gecombineerd met jongeren met een voorwaardelijke machtiging of alleen een machtiging uithuisplaatsing. In overleg met de inspectie Jeugd. Wordt gemonitord.

	<p>in Oosterbeek, Renkum, Dieren, Elst en Tiel. 12 VOBC groepen</p> <p>In Oosterbeek ook KIB ASS De Hartensteinlaan, samen met Karakter en dr. Leo Kannerhuis 2 groepen KIB-Ass normaal begaafde jongeren (15-18+) met complexe autisme problematiek.</p>	8	<p>speciaal onderwijs aan leerlingen van 12 tot 20 jaar.</p>	
Pluryn/Werkenrode in Groesbeek	<p>Orthopedagogisch Behandel Centrum. Voor jongeren en jongvolwassenen met licht tot matig verstandelijke beperking en complexe problemen. 12-25 jaar. Er is ook een speciale voorziening voor jongeren en jongvolwassenen met een matig verstandelijke beperking en sterke gedragsproblemen (SGMVB)</p>	68	<p>Voor onderwijs werkt de locatie nauw samen met Werkenrode School, Dominicus College / Monnikskap, Kristallis, Tarcisius en REA College.</p>	Rijk van Nijmegen
Pluryn / De Beele in Voorst	<p>Orthopedagogisch Behandel Centrum 12-21 jaar LVB en complex gedrag. Voor de LVG 5 valt de Beele onder het LTA.</p>	131 (waarvan 10 in Gietelo en 11 in Klarenbeek)	<p>Op het terrein van De Beele in Voorst staan twee scholen die vallen onder de Bolster: De Start (12-16 jaar) en De Wegwijzer (16-20 jaar).</p>	
's Heerenloo/Groot Emaus in Ermelo	<p>Orthopedagogisch Behandel Centrum (OBC) /</p>	137		Noord Veluwe

	Driemilieuvoorziening: LVB Zwaar JeugdzorgPlus: LVB	16		
's Heerenloo Druten Boldershof	Woonzorgcentrum Boldershof			
EntreaLindenhout In Berg en Dal	Gezinshuizen, kleinschalig verblijf (voorheen 3 milieus, school op terrein)			
iHUB Horizon – 't Anker in Harreveld	JeugdzorgPlus 8 groepen JeugdzorgPlus: <ul style="list-style-type: none"> • Hoog forensisch profiel • individuele behandelgroepen • Bijzondere Zorg Afdeling • Jongeren met seksueel grensoverschrijdend gedrag • Intensieve Behandeling Afdeling Daarnaast 2 groepen ZIKOS ⁹ 12-18 jaar	80 plaatsen	VSO Scholengemeenschap Harreveld – VMBO en MBO op niveau 1 en 2	Achterhoek
Prisma Harreveld	Driemilieuvoorziening: Open residentiële jeugdzorg 12–18 jaar	40 plaatsen 4 groepen	Aloysius School in Harreveld	

⁹ Zeer Kortdurende Observatie en Stabilisatie

Youngster in Beekbergen	Driemilieuvoorziening: Behandelgroep autisme spectrum stoornis Jongeren van 12 – 18 jaar, gemiddeld begaafd, bijkomende ernstige psychosociale-, emotionele- en gedragsproblemen.	12 jongeren in 2 groepen	Start per april 2021 op locatie in Beekbergen. De Kleine Prins voor speciaal voorgezet onderwijs. Ze zijn in gesprek met GGZ partners.	Midden-IJssel / Oost-Veluwe (Nog geen contract omdat het onderwijs nog niet geborgd is).
PerspectieV in Wapenveld	Driemilieuvoorziening Beschermd wonen / begeleid wonen 13 – 19 jaar Meer Oceaan Zee	42 plaatsen in 3 groepen		Midden-IJssel / Oost-Veluwe
Domus Dolcis Domus (D3) Borculo	Driemilieuvoorziening: Verblijf op locatie Zwaar Behandelgroepen en crisisopvang 6 – 18 jaar en verlengde jeugdhulp tot 23 jaar			Achterhoek
Domus Dolcis Domus (D3) Hoenderloo	(m.i.v. 1 juni 2021) De Kastanje en de Bosvilla ieder 2 leefgroepen van 8 jeugdigen per leefgroep En 2 kleine leefgroepen van maximaal 4 jeugdigen van 16 jaar en ouder	48 plaatsen		Midden-IJssel Oost Veluwe
Stichting Elver	Driemilieuvoorziening Verblijf in Nieuw-Wehl voor kinderen en jeugdigen met verstandelijke beperking			Achterhoek
Voorziening 'Onvoorwaardelijk	ASS kinderen (toegang alleen via RET)	8	Op maat per jeugdige in de buurt	Rijk van Nijmegen

wonen' van Pactum in Nijmegen		2 woningen met 4 jongeren per woning		
Zozijn Landgoed de Lathmer				
Voorziening 't Huis van Entrea Lindenhout in Ubbergen	ASS kinderen (toegang alleen via RET)	4	School in de buurt beschikbaar	Rijk van Nijmegen
Voorziening de Lodge van Entrea Lindenhout in Arnhem	Jeugdigen met ernstige externaliserende gedragsproblematiek (toegang alleen via RET)	4	Per jeugdige maatwerk.	Centraal Gelderland
Dimence	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F+G)			
Parnassia Groep	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F+G)	?		Achterhoek
Stichting GGNet	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F+G)	?		
GGNet – Amarum locatie Nijmegen	Klinische opname bij eetstoornissen			Rijk van Nijmegen
GGNet- Amarum locatie Zutphen	Klinische opname bij eetstoornissen Locatie Gelre Ziekenhuis in het Regionaal GGZ Centrum (RGC)			Midden-IJssel Oost Veluwe
GGz Centraal	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F)			Midden-IJssel / Oost-Veluwe

Karakter / Intensief Behandelcentrum Jeugd	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F+G) HIC (klinisch) gekoppeld aan Intensive Home Treatment		Geen onderwijs faciliteiten	
Tactus / Jeugdkliniek in Zutphen	Specialistische klinische opname voor psychiatrische zorg (F)			
Iriszorg Jeugdkliniek in Tiel	Specialistische Klinische opname Jongeren tussen 16-24 jaar (ook forensisch)	11		
Dr. Leo Kannerhuis kinder-en jeugdpsychiatrie in Arnhem	Specialistische Klinische opname Behandelcentrum kinderen, kliniek autisme Arnhem	21	Onderwijs in samenwerking met SO de Brouwerij in Klas Paars op locatie. Indien mogelijk met scholen in de regio.	Centraal Gelderland en Rijk van Nijmegen
Dr. Leo Kannerhuis in Oosterbeek en Nijmegen	Specialistische Klinische opname Behandelcentrum jongeren, kliniek autisme in Oosterbeek	24 bedden in Oosterbeek 24 bedden in Nijmegen	Geen onderwijs op locatie, wel onderwijs op SO de Brouwerij indien nodig.	Centraal Gelderland (N.B. niet gecontracteerd door Centraal Gelderland)